

Mange havde sikkert været i Rom én eller flere Gange før — den hellige Stad drager jo endnu stadig baade troende og ikke troende fra alle Verdens Riger. Og hvor er Rom vidunderlig, skøn og — ung! Ja, det kan lyde sært, men Rom er i Sandhed det unge Italiens Hovedstad. Lige saa vel som den er det historiske og det kirkelige Rom.

Det historiske Rom viste man os paa Forum, Palatin, Capitol og Pantheon, San Angelo og Collosseum. Det kirkelige Rom i Vatikanet, San Pietro og alle de andre skønne Kirker. Og som et pragtfuldt Minde om det unge Italiens Skabelse, knejser i Guld paa sin gyldne Hest Victorio Emmanuele foran de hvide Marmorsøjler paa Piazza Venezia.

Det unge Italien, enigt og stærkt, i synlig Vækst og i Bevidsthed om sin voksende Styrke. Endnu er dets Mænd ikke naaet saa langt, at de forstaa Kvindesagens Berettigelse, og Kongressen var temmelig upopulær, især blandt de mandlige studerende. Men Kvinderne har arbejdet ufortrædent, overvundet mange Vanskeligheder og skabt udmærkede Institutioner i Rom og andre Byer. Med Stolthed viste de de fremmede rundt i Hjem for arbejdende Kvinder, i Arbejderhaver, Hjem for Spædbørn og i en original Skole for svagt begavede Børn. (Montessori). De har forstaaet, at et godt organiseret Arbejde er nødvendigt for at oplyse og retlede Almuens Kvinder, for at modarbejde den store Dødelighed blandt Spædbørn og holde de unge Kvinder borte fra det Liv, der før eller senere fører dem i Ulykke eller Armod. Og hvor var de ikke Enkedronning Margherita taknemlige, at hun tog imod dem i sin dejlige Have, egenhændig overrakte hver især en Buket røde Roser og hilste paa dem med sit smukke Smil. Hvor taknemlig var de, fordi vi fremmede kom til dem, fortalte om Forholdene i vore egne Lande og hørte paa dem, naar de udtalte deres Haab om Vækst og Fremme for deres Arbejde.

Jeg beundrer de italienske Kvinder! Egentlig mere end de østrigske. Ogsaa de har arbejdet, og de har jo deres elskede Frau Hainisch, der foregaar dem alle med et glimrende Eksempel. Men Mændene i Østrig skal være mindre stejle end Italienerne; der er dem, der tror, at de gerne vil lade »Barnet faa sin Vilje«. De smiler venligt til Kvindernes Arbejde, hjælper dem just ikke endnu, men mod-

arbejder dem ikke ret meget. At Kvindebevægelsen endnu kun er lille, har vistnok mere sin Grund i Østrigs ejendommelige nationale Forhold. Nationalitetskampen kan jo standse hver anden Bevægelse i et Land, og i Østrig er den staaende overalt. Den griber ind i alle Forhold, den gør ligesindede til Fjender og vanskeliggør Samarbejdet mellem Tschekker og Tyske, mellem Magyarer, Slaver og Italienerne. Selv om de tænker ens om Fremskridt og Frihed, maa Nationaliteten skille dem. Nationalitetskampen i Østrig hæmmer Oplysning og Fremskridt, og derfor tilgiver jeg de Wienerinder, der lod mig se, hvor langt tilbage de endnu er med Hensyn til Forstaaelsen af hvert enkelt Menneskes Værd, han være sig Herre eller Tjener, tilgiver dem og beundrer de faa, som bruger Tid og Kræfter til at arbejde for Kvindesagen, men tillige er sig bevidst, for hvilket Sprog og hvilket Folk deres Hjerter er varmest.

For Kvindesagens Vækst virker mange kloge Kvinder Verden over. Mange Veje er aabnede, flere vil blive det, og ad disse Veje, der hvert Aar gøres bredere og bedre at befare, vil engang al Verdens Kvinder gaa sejrige ind i det forjættede Land, Frihedens Land og Lighedens for Mand og Kvinde.

Martha Ottosen.

Paa Vej hjem fra Fællesmødet.

—o—

Jeg vil gerne have Lov at gøre et Par Bemærkninger angaaende den Diskussion, der næsten regelmæssig udspinder sig ved hvert eneste Fællesmøde og lægger Beslag paa ikke saa lidt af Mødets kostbare Tid.

Det er Repræsentanter for forskellige Provinskredse, som staar frem og taler mod Lovens Paragrafbestemmelse om, at 7 af Fællesstyrelsens Medlemmer af praktiske Hensyn skal bo i København.

De bør, siges der, vælges, hvis de kan ad Frivillighedens Vej, men det maa ikke staa i Loven, at de skal bo i Kbhvn. eller nærmeste Omegn. Dette giver Misnøje, siger de, thi det er en Favorisering.

Men af hvem? Af dem selv? Umuligt, thi de bor allerede i Kbhvn. og faår ingen Fordel udover ekstra Arbejde, netop fordi de bor der og maa

tage de almindelige, løbende Forretninger paa sig.

Af Københavnerne da? — Disse 7 er ikke Københavnskredsens Repræsentanter mere end de er Aarhus, Rudkøbings eller Frederikshavns; de er vore, »os alles« Repræsentanter; og til vort fælles Bedste, nemlig Dansk Kvindesamfunds Bedste, vælger vi 7 boende i Kbhvn., fordi det har saa store praktiske Fordele. Disse 7 træffer ingen vigtige Beslutninger uden i Samraad med de 8, som bor udenfor Kbhvn. og altsaa er i Overtal; det kan næppe paavises, at de nogensinde har benyttet Beliggenheden af deres Bopæl til at favorisere Københavnskredsen. Men de kunde ikke overkomme Arbejdet, hvis de blev færre, — og saa maatte Arbejdet altsaa lide derunder. Dette Arbejde, det vigtige, det egentlige (som altsaa hele Bestyrelsen planlægger og vedtager), og hvoraf bare en Del Slutningsresultater naar os gennem Bladet: — nu har den Minister paa en Henvendelse om Sygekasseloven svaret *det* — nu viser Materiale, samlet ude fra Kredsene, at det staar saadan og saadan med Plejebørns Stilling, — det kræver saa mange Samraadsmøder, Avertering, Korrespondance, Passen paa de rette Øjeblikke i Rigsdagen, øjeblikkelig Henvendelse der og der, at enhver kan forstaa, det fremmes og støttes uhyre meget ved, at de 7 bor saa nær Centrum for *hele Landets* Interessegrene.

Hvorfor netop 7? Fordi Tallet ikke kan blive højere, naar de udenforboende skal have Overtal; — ellers kunde der vist godt bruges dobbelt saa mange. — Men i Sammenhæng med dette er det mig ganske specielt umuligt af forstaa, hvorfor saa mange Landboere stemte imod en Lov, der gav hvert Distrikt *sin egen Repræsentant* i Hovedstyrelsen. Først stemte de imod det fornuftige Forslag, at denne Repr. i Nødsfald kunde være en anden end Distriktsformanden. Derpaa stemte de imod *overhovedet* at faa en Repræsentant. Det synes ganske selvmodsigende — man maatte dog *netop* tro, at hvert Distrikt maatte ønske at have en af sine egne inde i Fællesstyrelsen. Det maa jo her huskes, at der ikke længer stemtes om, hvor vidt Loven skulde udsættes eller ej — thi Forsamlingen havde netop vedtaget, at den *ikke* skulde udsættes. Og det, der her stemtes imod, maatte saaledes være Loven selv og dens Hovedtan-